

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de Scripcaru Tatiana împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva Tatiane Scripcaru cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă

La 07 decembrie 2016 întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată (în continuare – ÎM „Incaso” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Scripcaru, solicitând încasarea datoriei în mărime de 33158,52 de lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 1000 de lei și taxa de stat în sumă de 996 de lei.

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău prin hotărîrea din 24 iulie 2017 a admis acțiunea integral și a încasat de la Tatiana Scripcaru în beneficiul ÎM „Incaso” SRL datoria în sumă de 33158,52 de lei și cheltuielile de judecată, formate din taxa de stat în sumă de 996 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 1000 de lei, iar în total suma de 35154,52 de lei (f.d.44).

La 24 august 2017 Scripcaru Tatiana a declarat apel nemotivat, iar ulterior a depus cerere de apel motivată împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 iulie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii cu pronunțarea unei încheieri de încetare a procesului (f.d.47, 63-65).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 19 decembrie 2017 a restituit apelul declarat de Tatiana Scripcaru din motivul că a fost depus în afara termenului legal (f.d.69-70).

La 23 ianuarie 2018 Scripcaru Tatiana a depus cerere de recurs împotriva

încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare (f.d.75-76).

În argumentarea recursului și-a exprimat dezacordul cu încheierea recurată și consideră că nu este argumentată.

Consideră că a declarat apel în termen, întrucât a recepționat dispozitivul hotărârii primei instanțe prin intermediul oficiului poștal la 22 august 2017, iar termenul de 30 de zile a început a curge de la momentul comunicării actului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Scripcaru Tatiana, urmează a fi respins pentru următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Avînd în vedere faptul că din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 (f.d.69-70), însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 300 din 12 ianuarie 2018 (f.d.71). În aceste circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că demararea căii de atac a fost exercitată în termen, or conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Verificînd legalitatea încheierii instanței de apel prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că, actul de dispoziție judecătorească a fost emis cu respectarea normelor de drept material și procedural incidente speței.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul reține justetea încheierii instanței de apel de restituire a apelului declarat de Scripcaru Tatiana din motivul că a fost depus în afara termenului legal, deoarece ultimei i-a fost expediat dispozitivul hotărârii primei instanței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f.d.84), însă aceasta nu a prezentat probe care ar demonstra imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit de lege.

Mai mult, reieșind din principiul *nemo censetur ignorare legem* ceea ce presupune că nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, Scripcaru Tatiana trebuia să dea dovadă de diligența corespunzătoare în vederea susținerii poziției sale în proces prin declararea apelului în termenul stabilit de lege, întru evitarea restituirii cererii de apel depusă peste termen, ca sancțiune procedurală, or potrivit art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă în raport cu art. 56 alin. (1) și (3) din

aceeași lege, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În această ordine de idei, Colegiul nu poate reține argumentele invocate de recurent precum că a declarat apel în termen, întrucît a recepționat dispozitivul hotărîrii primei instanțe prin intermediul oficiului poștal la 22 august 2017, iar termenul de 30 de zile a început a curge de la momentul comunicării actului, or în conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Respectiv, termenul de 30 de zile pentru declararea apelului începe a curge de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dar nu de la data comunicării acestuia, reieșind din dispozițiile citate supra.

Astfel, dispozitivul hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani fiind pronunțat la 24 iulie 2017 (f.d.44), Scripcaru Tatiana era în drept să declare apel pînă la 23 august 2017, inclusiv, însă a declarat apel la 24 august 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de apel (f.d.47), în afara limitelor temporale indicate supra, nesolicitînd repunerea în termen a apelului.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs, Colegiul le apreciază ca fiind declarative, neavînd suport probator, or în conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, Colegiul reiterează că, termenul stabilit de lege este unul imperativ și peremptoriu, or art.110 din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Astfel, recurentul urma să demareze calea de atac apelul în interiorul termenului stabilit de lege, în caz contrar intervenind *uno icto* restituirea cererii de apel. Or dispoziția art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs consideră relevantă jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn contra Germaniei, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Astfel, Colegiul menționează că Scripcaru Tatiana fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a cererii de apel, însă nu a folosit acest drept.

Din aceste motive, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia respingerii recursului declarat de

Scripcaru Tatiana, ca fiind neîntemeiat cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

A respinge recursul declarat de Scripcaru Tatiana.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva Tatiane Scripcaru cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan